



KINDERRECHTEN

Thema's	Recht op informatie, kinderrechten algemeen
Moeilijkheidsgraad	Moelijk
Leeftijd	10-14 jaar
Groepsgrootte	Klassikaal
Soort activiteit	Filosoferen
Samenvatting	Een kind vertelt in de klas over een overstroming, een betoging of de plasticvervuiling. Daarover had het in de krant gelezen of iets opgevangen op televisie. Je wil kinderen zelfstandig en kritisch laten kijken naar de actualiteit? Dat kan! Bijvoorbeeld met de werkvorm Argumentenweb (werkvorm filosoferen).
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none">• Kinderen geven argumenten om hun standpunt over een actueel thema kracht bij te zetten.• Kinderen onderzoeken een begrip of waarde uit de actualiteit tijdens een filosofisch gesprek.
Vorbereiding	<ul style="list-style-type: none">• Kies een artikel of reportage uit de actualiteit.• Laat de kinderen een artikel of reportage kiezen.• Noteer een aantal stellingen in verband met het thema: zelf bedacht of krantenkoppen.
Materiaal	2 bollen wol in 2 kleuren

Instructies

Stap 1: Heet van de naald

- Bekijk samen de reportage (bijv. van Karrewiet) of laat 1 of meerdere kinderen een (kranten)artikel voorstellen.
- Vat de inhoud beknopt samen aan de hand van vragen.
 - Wie? Wat? Waar? Wanneer? Hoe? Waarom?

Stap 2: Argumentenweb (werkvorm filosoferen)

- Ga in een kring zitten.
- Toon 2 bollen wol met een verschillende kleur.
 - Kleur 1: ik ga akkoord en zeg waarom.
 - Kleur 2: ik ga niet akkoord en zeg waarom.
- Zeg luidop een stelling.
- Geef de kinderen even bedenktijd.
 - Ga ik akkoord of niet akkoord? Waarom?

- Duid iemand aan en vraag wat hij/zij vindt van de uitspraak.
- Houd het uiteinde van de draad vast.
- Werp de bol wol in de kleur die overeenstemt met 'akkoord of niet akkoord'.
 - Waarom ga je wel/niet akkoord?
- Het kind houdt de draad vast en werpt de bol naar de leerkracht terug.
- Herhaal de stelling en peil naar de andere meningen.

Er ontspint zich een web van 2 kleuren draden: ze staan symbool voor de verschillende meningen die in je klas leven. Deze werkvorm oefent de kinderen in het bedenken van (tegen)argumenten, een vaardigheid die ze nodig hebben om te filosoferen.

Na het Argumentenweb of later kan je filosoferen op basis van wat de kinderen hebben aangebracht. Mogelijk borrelt er spontaan een filosofische vraag op.

Stap 3: Filosofisch gesprek

- Ga na welk begrip/waarde veel aan bod kwam tijdens de werkvorm.
 - Bijv. vriend, rechtvaardigheid, eerlijkheid, zorg, bezit, ...
- Stel een filosofische vraag: Wat is?
- Geef de kinderen even bedenktijd.
- Peil naar eerste antwoorden.
- Let tijdens het filosofisch gesprek op volgende tips voor jouw rol als begeleider.
 1. Blijf **neutraal** tijdens het gesprek. Vermijd elk eigen oordeel in een vraag of reactie.
 2. **Vat** tussendoor **samen** en paraphraseer zodat alle kinderen het gesprek kunnen volgen.
 3. **Vraag door**: stel bijkomende vragen. (Waarom denk je dat? Ken je een voorbeeld? Is dat altijd zo? ...)

Rond het gesprek af met een antwoord waar de kinderen zich in vinden. Mogelijk heb je geen eensluidend antwoord, maar meerdere antwoorden. Vertel de kinderen dat op sommige vragen meerdere antwoorden bestaan en dat filosoferen een zoektocht is naar een antwoord: soms heb je dat niet na 1 gesprek.

REFLECTIE

Mogelijke reflectievragen:

- Hoe verliep het gesprek?
- Wat ging wel/niet vlot?
- Vind je filosoferen leuk?
- Wat vertel je tijdens een filosofisch gesprek?
- Wat heb je geoefend bij het web?
- Mocht je alleen maar zeggen of je wel/niet akkoord was? Wat moest je erbij vertellen? (argumenten waarom je wel of niet akkoord ging)
- Wat vind je van het antwoord op de filosofische vraag?



- Is het nuttig/leuk om iemands mening te kennen?
- Heb je je eigen mening veranderd tijdens het gesprek? Wat deed je anders denken?
- Wanneer zou je dit nog willen vragen of onderzoeken?

Meer over filosoferen?

In deze les oefen je de vaardigheid filosoferen. Filosoferen helpt kinderen anders te kijken naar en na te denken over de wereld. Filosoferen verscherpt het kritisch denken bij leerlingen: niets is vanzelfsprekend. Tijdens het filosoferen ga je samen op zoek naar de betekenis van begrippen en toets je deze aan je eigen waarden.

<http://djapo.be/filosoferen-geef-invulling-aan-wereld>